

Tárgytematika

Félév:	2013/14/2
Tárgynév:	Néprajzi műhelyszeminárium I.
Tárgykód:	ANTKXC9034
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Lanczendorfer Zsuzsanna Dr.
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	0/2/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

A hallgató átfogó képet kapjon a népi kultúra legfontosabb ágairól. Képes legyen a népi kultúra egy kis területét önálló munkával feldolgozni, elsajátítani, és társainak szemléletesen bemutatni. Ismerje meg az adatgyűjtés technikáját és a terepmunkát.

Tantárgy tartalma:

- A történeti források legfontosabb gyűjtőhelyeinek megismerése: a könyvtárak, levéltárak, múzeumok és az ezek által gyűjtött dokumentumok bemutatása.
- A legfontosabb általános tudományos és tudományos szakkönyvtárak, nemzeti könyvtáraink. A könyvtárak anyagának használatát biztosító segédeszközök, a katalógusok típusai, ezek használata.
- A nyomtatásban közreadott forráskiadványok és a történeti szakirodalom felkutatásának segédkönyvei. A forráskutatás egyéb módszerei, segédeszközei.
- A néprajz és a folklórisztika elsődleges és másodlagos forrásai. Bibliográfiák, szótárak, lexikonok, sorozatok, periodikák. Archivumok: tárgy, kép, film, kézirat. Forráskritikai alapok.
- Az etnográfia, a folklórisztika és a kulturális antropológia kutatási módszerei: terepmunka, megfigyelés, interjú, kérdőív, feldolgozás. A néprajzi gyűjtés alapjai.
- Tanári vezetéssel és önállóan végzett néprajzi terepkutatás hazai vagy határon túli terepen. A terepkutatás előkészítése (elméleti és gyakorlati felkészülés, szervezés), az adatgyűjtés és a tudományos megfigyelés, az adatok feldolgozása és kiértékelése. Gyakorlat hazai vagy külföldi néprajzi muzeológiai gyűjteményekben illetve archivumokban (leíró karton-készítés, tárgyleltár, tárgybeszerzés, kiállítás munkálataiban való részvétel, stb.).

Ajánlott témák:

- Egy néprajzi csoport, tájegység bemutatása. (A választott tájegység lehetőség szerint a hallgató szülőföldjéhez kapcsolódjon).
- Népszokások, átmeneti rítusok (születés és kisgyermekkor szokásai, házasságkötés szokásai, temetkezési szokások).

Tárgytematika

Félév:	2013/14/2
Tárgynév:	Néprajzi műhelyszeminárium I.
Tárgykód:	ANTKXC9034
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Lanczendorfer Zsuzsanna Dr.
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	0/2/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Tantárgy tartalma:

- Jeles napok, ünnepi szokások.
- Dramatikus népszokások, népi színhátékok.
- Néphit, népi tudás (természetfeletti lények, világkép, természetfeletti képességű emberek, mágia, népi gyógyászat).
- Saját gyűjtésen alapuló téma bemutatása.

Az óra kiegészül gyűjtemények, múzeumok, kutatóhelyek megtekintésével, terepmunkával, csoportos gyűjtéssel.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A hallgatók önálló munkával, mutassanak be az anyagi kultúra, a folklór és társadalomnéprajz területéről egy kisebb témát. A téma szabadon választható és ehhez irodalmat az oktató bocsát a hallgató rendelkezésére. Az értékelés szóban történik. A hallgatók önállóan és csoportosan is dolgozhatnak a téma nagyságától függően.

Kötelező irodalom:

Kötelező és ajánlott olvasmányok:

Babbie, Earl: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest, 1995.

Barabás Jenő (főszerk.): Magyar néprajzi atlasz I-IX. Akadémiai, Budapest, 1987–1994.

Bátky Zsigmond: Útmutató néprajzi múzeumok szervezésére. Magyar Néprajzi Társaság. Budapest, 1906 (1992).

Borsányi László: A megfigyelési technikák az antropológiai terepmunkában. Ethnographia 1988. (99. évf.) 1. sz. 53-82. oldal.

Fejős Zoltán (szerk.): A Néprajzi Múzeum gyűjteményei. Néprajzi Múzeum, Budapest, 2000.

Tárgytematika

Félév:	2013/14/2
Tárgynév:	Néprajzi műhelyszeminárium I.
Tárgykód:	ANTKXC9034
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Lanczendorfer Zsuzsanna Dr.
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	0/2/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Kötelező irodalom:

Fél Edit: A saját kultúrájában kutató etnológus. Ethnographia 1991. (101. évf.) 1-8.

Fél Edit: Egy monografikus néprajzi kutatás tanulságai. In: Emlékezés Fél Editre. Szerk.: Fülemile Ágnes – Stefány Judit. Magyar Néprajzi Társaság, Budapest, 1993. 187-203.

Ortutay Gyula (főszerk.): Magyar néprajzi lexikon I-V. Akadémiai. Budapest, 1978–1983.

Szilágyi Miklós: Néprajzi forráskritika. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2003. (Néprajz egyetemi hallgatóknak 24.)

Voigt Vilmos (szerk.): Magyar folklór. Osiris, Budapest, 1998.

Oktató: Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna